

Eduskunnan sivistys- ja tiedejaosto

Asiantuntijapyyntö 5.6.2020

HE 88/2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2020 neljänneksi lisätalousarvioksi

Suomen opiskelijakuntien liitto - SAMOK ry kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä eduskunnalle vuoden 2020 neljänneksi lisätalousarvioksi ja lausuu kunnioittaen seuraavaa.

Yleistä

SAMOK katsoo, että lisätalousarviossa tehdyt panostukset erityisesti lasten, nuorten ja opiskelijoiden hyvinvointiin ovat tervetulleita. Samoin pidämme kannatettavana jatkuvaan oppimiseen tehtyjä panostuksia sekä Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiölle osoitettuja resursseja. SAMOK olisi kuitenkin toivonut panostusta opiskelijoiden hankalaan taloudelliseen tilanteeseen. Opiskelija-aterioiden enimmäishintaa ollaan nostamassa 1.8.2020 lähtien noin 0,46 eurolla ja ateriatukeen olisi tullut tehdä vastaava korotus. Jos korotus tehdään elokuusta 2020 alkaen, ateriatuen momentin korotustarve on 3,1 miljoonaa euroa budjettivuonna 2020. Syksyllä aloittavilla opiskelijoilla on jo valmiiksi huonommat lähtöasetelmat opintoihin, eikä huoli omasta toimeentulosta saisi olla yksi kuormittava tekijä lisää.

29.01.53. Jatkuvan oppimisen ja osaamisen kehittäminen

Momentille myönnetään lisäystä 20 500 000 euroa. Lisäyksestä 20 000 000 euroa aiheutuu työikäisten nopeavaikutteisista osaamisen kehittämistoimista ja 500 000 euroa jatkuvan oppimisen digitaalisen palvelukokonaisuuden esiselvityksen laatimisesta. SAMOK pitää vallitsevassa tilanteessa erittäin tarpeellisena osaamisen nopeita kehittämistoimia ja esitettyä määrärahalisäystä. Jatkuvan oppimisen digitaalisen palvelukokonaisuuden selvittäminen on keskiössä jatkuvan oppimisen uudistustyössä, joten määrärahaesitys on paitsi perusteltu niin myös erittäin kannatettava.

29.40.20. Korkeakoululaitoksen ja tieteen yhteiset menot

Kiitämme lisätalousarviossa opiskelijoiden hyvinvointiin ja ohjaukseen tehtävistä panostuksista ja esitämme toiveen, että opiskelijoiden tuki- ja ohjauspalveluihin tehdään lähivuosina myös pysyviä panostuksia.

Lisätalousarviossa korkeakouluille ja Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö YTHS:lle esitetyt panostukset ovat erittäin tarpeellisia ja tervetulleita. Koronavirustilanne on heikentänyt jo ennestään koetuksella ollutta opiskelijoiden jaksamista ja poikkeuskevään vaikutukset tulevat todennäköisesti näkymään pitkään. Erityisen huolestuttava tilanne on opiskelijoilla, joiden opinnot olivat hidastuneet jo ennen poikkeustilannetta. Perheelliset opiskelijat kokivat kevään erityisen raskaaksi. Mikäli ensi lukuvuonna joudutaan jälleen turvautumaan mittaviin rajoitustoimenpiteisiin, on ohjauksen ja opiskelijoiden hyvinvoinnin tukeen suunnattava enemmän resursseja pitkäaikaisten haittojen ehkäisemiseksi.

Viime vuosien koulutusleikkaukset ovat osuneet kipeästi ammattikorkeakoulujen tuki- ja ohjauspalveluihin, mikä vaikuttaa suoraan opiskelijoiden hyvinvointiin ja opintojen etenemiseen. Tiedämme tutkimuksista (Korkeakouluopiskelijoiden terveystutkimus 2016), että opinto-ohjauksen huono saatavuus on riskitekijä uupumukselle ja psyykkiselle oireilulle ja siten opintojen hidastumiselle, pahimmillaan opintojen keskeyttämiselle. Opiskelijoiden hyvinvointiin ja ohjaukseen tulee tehdä pysyviä, pitkäkestoisia panostuksia, jotka maksavat itsensä takaisin tavoiteajassa valmistuneiden, työkykyisten opiskelijoiden myötä. Tarvitsemme esimerkiksi jokaiseen korkeakouluun opintopsykologit, joita tulee olla opiskelijamäärään nähden riittävästi. Myös opinto-ohjaajien riittävyys ja mahdollisuudet keskittyä täysipainoisesti ohjaustyöhön tulee turvata ammattikorkeakouluissa.

Helsingissä 11.6.2020

Anna Laurila
puheenjohtaja

Armi Murto
toiminnanjohtaja

Lisätietoja:

Hannele Kirveskoski
hyvinvointipolitiikan asiantuntija
hannele.kirveskoski@samok.fi
050 389 1015